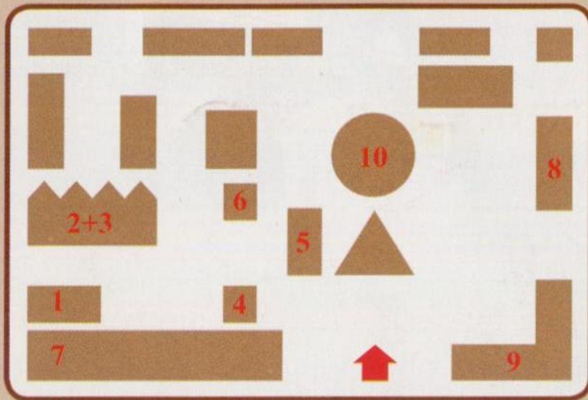

* ผังวัดสันป่ายาง

1. พระครูปัญญาธรรมวัฒน์
2. พระวิหารพระเขียวโขง
3. พระพุทธรัตนมหานทีศรีหริภุญชัย
4. ระฆังหลวง
5. พระวิหารพระนิลสมุทร
   และพระพุทธบาทสี่รอยจำลอง
6. มณฑป
7. พระพุทธรูปหินหยกขาว ปางปรินิพาน
8. กุฏิปฏิบัติธรรมอเนกประสงค์
9. พิพิธภัณฑ์ภาพในอดีต
10. พระธาตุวัดสันป่ายางหลวง

สนับสนุนการจัดทำแผ่นพับโดย
วัดสันป่ายางหลวง, ชุมชนสันป่ายางหลวง
กองทุนชุมชนสันป่ายางหลวง
กลุ่มส่งเสริมพระพุทธศาสนาวัดสันป่ายางหลวง
กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนสันป่ายางหลวง, และคณะศรัทธา

เลขที่ 113 ถนนสันป่ายาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน Tel. 053-563777

แผนที่เส้นทางและสถานที่ตั้งวัดสันป่ายางหลวง

ประวัติวัดสันป่ายางหลวง

วัดสันป่ายางหลวง ตั้งอยู่ในหมู่บ้านสันป่ายางหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เป็นวัดเก่าแก่ แต่เดิมเป็นศาสนสถานของศาสนาพราหมณ์ ได้มีพระเถระจากพม่า จำนวน ๓ รูป คือ พระกัณฑโว พระโสภโณ พระอุตตโม เดินทางเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาและได้แสดงธรรมโปรดชาวบ้านในละแวกนี้ซึ่งนับถือเทวสถาน ชาวบ้านเกิดความเลื่อมใส จึงพร้อมใจกันเปลี่ยนเทวสถานให้เป็นวัดพระพุทธศาสนาในปี พ.ศ. ๑๐๗๔ มีชื่อเรียกว่า **"วัดขอมลำโพง"**ตามชื่อของชุมชนละแวกนั้นส่วนใหญ่เป็นชาวขอม วัดนี้ถือได้ว่าเป็นวัดทางพระพุทธศาสนา วัดแรกของล้านนา เมื่อได้ตั้งวัดแล้ว ชาวบ้านได้อาราธนาพระกัณฑโวเป็นเจ้าอาวาสองค์แรก

ในสมัยพระนางจามเทวี ครองเมืองลำพูน ประมาณ พ.ศ. ๑๒๐๒ ได้บูรณะปฏิสังขรณ์วัดขอมลำโพงขึ้นใหม่ เรียกชื่อใหม่ว่า **วัดอาพัฒนารามป่าไม้ยางหลวง** ณ วัดแห่งนี้ พระนางได้ใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมตลอดอายุขัย เพราะเป็นสถานที่สงบวิเวก ร่มเย็นด้วยต้นยางใหญ่น้อย เมื่อพระนางจามเทวีเสด็จสวรรคต ได้ใช้เป็นสถานที่ถวายเพลิงพระศพ ณ วัดแห่งนี้ ต่อมามีการเปลี่ยนชื่อวัดใหม่ตามลักษณะภูมิประเทศซึ่งประกอบด้วยต้นยางใหญ่ชื่อ **วัดสันป่ายางหลวง** จนถึงปัจจุบัน แต่เดิมวัดสันป่ายางหลวงมีอาณาเขตกว้างขวาง ในสมัยพระครูบาปินตา ธัมมปัญโญ เป็นเจ้าอาวาส ได้ยกที่ดินของวัดด้านทิศเหนือซึ่งในอดีตเป็นที่ถวายเพลิงพระศพพระนางจามเทวี ให้เป็นที่ตั้งของสำนักงานเทศบาลเมืองลำพูน สมัยของเจ้าอาวาสองค์ถัดมาคือ พระครูอภัยคุณวัฒน์ (พระครูบาคำซาว อุปโล) ถึงปัจจุบัน วัดมีเนื้อที่ ๖ ไร่ ๑ งาน ๔๒ ตารางวา เสนาสนะต่างๆของวัดได้รับการบูรณะและสร้างขึ้นใหม่ในสมัย พระครูปัญญาธรรมวัฒน์ (พระครูบาอินทร ปัญญาวัฒฑโน)

พระครูปัญญาธรรมวัฒน์ (ครูบาอินทร ปัญญาวัฒโน) เจ้าอาวาสวัดสันป่ายางหลวง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน นามเดิม อินทร แขกแก้ว ถือกำเนิดที่บ้านสันป่ายางหลวง วันที่ 15 มกราคม 2496

วิทยฐานะ น.ธ.โทและพุทธศาสตร์มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรราชวิทยาลัย บวชเป็นสามเณร พ.ศ.2507 อุปสมบท พ.ศ.2516 และ5 ธันวาคม 2544 เป็นพระครูปัญญาธรรมวัฒน์ ตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ ชั้นเอก

พระพุทธรัตนมหานทีศรีหริภุญชัย (พระเขียวโขง) แกะสลักด้วยหินจากแม่น้ำโขง บ้านดอนมหาวันใกล้กับประเทศลาว มีสีเขียวอมสีดำเนื้อละเอียด ขนาดหน้าตักกว้าง 19 นิ้ว อัญเชิญมาประดิษฐาน ณ พระวิหารพระเขียวโขง ในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2541 (ตรงกับ วันขึ้น 2 ค่ำ เดือน 1 (เดือน 3 เหนือ)

มณฑป (ซุ้มโขง) พระสิงห์พุทธเมตตามหาบารมีศรีหริภุญชัย สร้างเมื่อปี 2550 โดยพระครูบาอินทรและคณะศรัทธา ได้ร่วมกันสร้างเสร็จแล้ว ได้อัญเชิญพระสิงห์พุทธเมตตามหาบารมีศรีหริภุญชัย มาประดิษฐาน เพื่อให้เป็นที่สักการะของพุทธศาสนิกชน

พระวิหารพระเขียวโขง สร้างเมื่อ พ.ศ.2536 ใช้วัสดุเสาไม้ตะเคียนทอง ไม้แดง จากประเทศลาว พม่า และไทย พระครูบาอินทร เป็นผู้ออกแบบก่อสร้างและออกแบบลวดลายพื้นเมืองผสมผสานระหว่างสมัยเก่ากับสมัยใหม่ ใช้ทุนทรัพย์ในการก่อสร้างประมาณ 28 ล้านบาท สร้างเสร็จและได้ทำการฉลองฝากไว้ในบวรพระพุทธศาสนาเมื่อปี 2551 วิหารพระเขียวโขงเมื่อมองจากด้านหน้าจะมีหลังคา 5 ชั้น มีช่อฟ้า 5 ตัว หมายถึง พระเจ้า 5 พระองค์ ด้านหลังอีก 3 หมายถึง ศีล สมาธิ ปัญญา หมายถึงการปฏิบัติของพระพุทธเจ้าเพื่อเดินเข้าสู่พระนิพพาน หน้า 5 รวมหลัง 3 รวมเป็น 8 หมายถึง ต้องปฏิบัติตามทางสายกลาง คือ มรรค 8 ได้ธรรมมัชฌิมา ทางสายกลางคือ ๘ เป็นโลกุตตรธรรม

ตรงกลางหลังคามีเรือหงษ์และฉัตร หมายถึงโลกุตตรธรรม หรือนิพพาน ความสงบดับเย็นจากกิเลศตัณหา ด้าน ล่างมีรูปปั้นผางประทีป เปรียบเหมือนรังกา และกาเผือกนอนในรัง รูปพรหมสี่หน้านั่งอยู่บนหลังกา หมายถึง กำเนิดตำนานผางประทีป

ภายในพระวิหารมีพุทธอัญญรัตนมหานทีศรีหริภุญชัยในมณฑปทรงล้านนา ด้านล่างประดิษฐานพระพุทธเมตไตรจำลองมาจากพุทธคยาตอนที่พระพุทธเจ้าโคตรมะบรรลุธรรมเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้านบนเป็นที่ประดิษฐานพระเขียวโขง หมายถึง พระพุทธเจ้าโคตมะที่มีอายุพระพุทธศาสนาผ่านมาถึงกึ่งพุทธกาล 2550 ปีของยุคพระพุทธเจ้าโคตรมะ ซึ่งพระครูบาอินทร ปัญญาวัฑฒโนและญาติโยมพร้อมทั้งพุทธบริษัทได้ตั้งใจสร้างบูชาพระคุณของพระรัตนตรัย และภายในวิหารยังมีมณฑปพระเขียวแก้วของพระมหาสารีบุตร นอกจากนั้นก็มีพระพุทธรูปแก้วขาวของเก่าเมืองลำพูน รวมทั้งพระเครื่องสกุลลำพูนซึ่งหาได้ยากอีกมากมาย

พระธาตุวัดสันป่ายางหลวง เป็นที่ประดิษฐานพระอัฐิธาตุกลางกระหม่อมของอัครสาวก คือ พระโมคคัลลานะกับพระสารีบุตร เพื่อให้ศรัทธาได้สักการะ บูชา

พระพุทธรูปหินหยกขาว ปางปรินิพาน ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่ศาลาวโนทยาน เมืองกุสินารา แคว้นมัลละ ในภาคเหนือประเทศ อินเดีย เป็นแคว้นที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเลือกเป็นที่ปรินิพาน เพื่อให้ชนรุ่นหลัง ได้บูชาและศึกษาค้นคว้า พระครูบาอินทรและคณะศรัทธาจึงได้นำหินหยกขาวจากประเทศพม่า มาแกะสลักพระพุทธรูปปางปรินิพาน ความยาว 4.05 ม. กว้าง 92 ซม.สูง 1 ม. อัญเชิญมาประดิษฐานเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2549

พระวิหารพระนิลสมุทร และพระพุทธบาทสี่รอยจำลอง (ศาลาป๋าต๊ะ) พระครูบาอินทรและคณะศรัทธา ร่วมกันสร้างพระพุทธบาทสี่รอยจำลอง เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา เป็นเครื่องสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 9 เนื่องในวโรกาสทรงครองศิริราชสมบัติครบ 60 พรรษา และมีพระชนมายุ 80 ปีในพ.ศ.2550 พระพุทธบาทสี่รอย สร้างด้วยหินแกรนิต ความยาว 2.54 ม. กว้าง 1.25 ม. สูง 97 ซม.

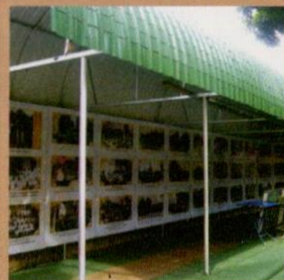

กุฏิปฏิบัติธรรมเอนกประสงค์ คณะศรัทธาต่างๆจากทุกสารทิศ ได้เข้ามาร่วมปฏิบัติธรรมในวัดสันป่ายางหลวงครั้งละจำนวนมาก บางคณะมาเยี่ยมชมวัด บางคณะมาร่วมปฏิบัติธรรม และบางคณะเดินทางมาศึกษาประวัติศาสตร์พระนางจามเทวีและประวัติเมืองลำพูน ทั้งชาวไทยในภาคต่างๆและชาวต่างประเทศ เช่น จากมาเลเซีย อินโดนีเซีย ลาว จีน ญี่ปุ่น อังกฤษ อเมริกา อิตาลี และเยอรมัน ฯลฯ ศาลากุฏิที่มีอยู่ไม่เพียงพอแก่การต้อนรับ พระครูบาอินทร จึงได้ดำเนินการออกแบบและก่อสร้างกุฏิปฏิบัติธรรมเอนกประสงค์ ด้วยไม้สัก 2 ชั้น กว้าง 19.5 ม. ยาว 39.5 ม. เพื่อต้อนรับคณะศรัทธาต่างๆ ดังกล่าว

ระฆังหลวง พระครูบาอินทร ได้พิจารณาที่จะจารึกประวัติการก่อสร้างพระวิหารพระเขียวโขง โดยการสร้างระฆังหลวงด้วยทองสัมริด ขนาด 1 วา และได้จากรึกประวัติเจ้าแม่จามเทวีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัดสันป่ายางหลวง ประวัติครูบาอาจารย์ ประวัติพระพุทธรูปสำคัญของวัดและประวัติการก่อสร้างพระวิหารพระเขียวโขง ให้เป็นอนุสรณ์

พิพิธภัณฑ์ภาพในอดีต ของวัดป่ายางหลวง แสดงถึงศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีล้านนาโบราณ ในแต่ละสมัยถึงปัจจุบัน เพื่อแสดงให้คณะศรัทธาและผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้า วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม

พระรอดหลังอ.วัดสันป่ายางหลวง ได้ฤกษ์กดพิมพ์พระตามแบบโหราจารย์ภาคเหนือ ในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2532 ตรงกับวันศุกร์ ขึ้น 11 ค่ำ เดือน 3 เหนือ พระครูบาอินทร ปัญญาวัฑฒโน เป็นประธานอธิฐานจิต ขอพลังบารมีมาปกป้องคุ้มครอง และร่วมสวดชยันโต ประพรมน้ำทิพย์ซึ่งนำมาทำน้ำพระพุทธมนต์ลงไปตามวัตถุมงคลเสร็จแล้วจึงลงมือกดพิมพ์พระ โดยพระครูบาอินทร เริ่มประเดิมเป็นองค์แรกทุกๆ พิมพ์ การสร้างพระรุ่นนี้ ท่านพระครูอินทร ได้ตั้งใจไว้ว่าจะทำให้ได้ แปดหมื่นสี่พันองค์ เท่ากับจำนวนพระธรรมขันธ์ และเท่ากับจำนวนที่พระนางจามเทวีได้เคยสร้างไว้ครั้งแรก

พุทธาพิเษกพระรอดปลอดภัยและพระพุทธรูปบูชา วันที่ 6 ถึง 14 มกราคม พ.ศ. 2533 พระสงฆ์ เกจิอาจารย์ 58 รูปเจริญชัยมงคลคาถาพระสงฆ์มหาเถระแผ่เมตตา รวม 9 คืน

